

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLEK, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
Aankondigingen 15 centimen per
drukregel.

De personen die zich aan den *Postrijder* zullen abonneeren voor het jaar 1874, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1^{en} januari aanstaande.

TONGEREN, DEN 29 NOVEMBER.

Kerkhoven.

Wij lezen in een blad van Grenoble de volgende opmerkingen waaruit blijkt dat niemand te klagen heeft over den eisch der katholieken die vragen om een bijzonder kerkhof te bezitten.

« Wie lijdt inderdaad uit zulken staat van zaken ? Wat ernstig belang wordt hier in gevaar gesteld ? »

» Zou het dit van den Staat zijn, welke de algemeenheid der burgers vertegenwoordigt, indien wij hier het verschil der belijdenissen afzonderen ? Maar niemand betwist aan de burgerlijke macht het recht om, zelfs voor de katholieke kerkhoven, alle de redelijke maatregelen te voorschrijven in het belang der orde, der openbare betamelijkheid, der gezondheid, en des eerbieds van de graven. Wij moeten het toch zeggen, dat indien men er geen oog op houdt, de politiek gemakkelijk het voorwendsel, en middel zal zijn van alle de ingrijpingen der burgerlijke macht. Het is daarenboven aan te merken, dat de Kerk zoo weinig afkeerig is van een wijze verordening in de stoffelijke orde der begravingen, dat zij juist de eerste is geweest om uitstellen voor te schrijven ten einde verhaaste teraardbestellingen te voorkomen, om de kerkhoven af te sluiten, om er wereldsche vergaderingen te verbieden, om de begravingen in de kerken te beletten, en om de graven krachtig tegen elke oneerbiedigheid te beschermen, met hun een heilig karakter door de plechtigheid der zegening te geven. Zelfs de soms onbetamelijke gewoonte van redevoeringen op de graven te houden is het voorwerp der verbiedende schikkingen van het kerkelijk gezag geweest.

« Blijft nog het belang van de bijzonderen, we doelen van hen die, dit geloof der katholieken verwerpende, echter slecht vinden niet naast hen begraven te mogen worden. Moet men zich langer ophouden bij dien ellendigen twist, die van de vrijheid zelve der eerediensten een beletsel wil maken voor allen uiterlijken dienst der katholieke belijdenis.

« Ziet men waarlijk in de godvruchtige gewoonte der katholieken om naast elkaar begraven te worden in een gewijden grond afgescheiden van dien, waar de heiden, maho-

metaan, vrijdenker of zelfmoorder ligt iets dat de nauwgezette rechvaardigheid kwetst, de openbare vrijheden aanrandt en de gelijkmakende strekkingen beledigt, die een der merktekens onzer eeuw zijn ? Ons dunkt, dat alleen het gezond verstand genoegzaam zegt, dat het eene onverdragelijke dwingelandij van wege den Staat zou zijn, aan burgers hetzelfde geloof belijdende, het recht te weigeren van zich, onder het gezag der Kerk, eene begraafnis volgens hunne godsdienstige overtuiging te kiezen.

« Den dooden alzoo de volstrekte vermenging der graven opleggen, zonder rekening te houden van de verschillen der eerediensten, is niet min hatelijk dan de levenden dwingen om al te zamen in eenen tempel hunne verschillende godsdiensten uit te oefenen.

» Het is dus klaar, dat het princip der godsdienstige vrijheid, in plaats van de vermenging der graven te eischen, ze integendeel verbiedt, elke maal dat er kwestie is van eenen godsdienst, die er zich tegenstelt. En dit is het geval van den katholieken godsdienst, voor welken men het voordeel van het aleemeen recht mag eischen. »

Het onderwijs zonder God.

De *Onderrichtingsbond*, dat uitbroeisel der vrijmetselarij, heeft laatstmaal zijne jaarlijksche algemeene Vergadering, te Brussel, gehouden. De Bond vervolgt met hardnekkigheid zijn doelwit, namelijk het onderwijs in te richten buiten alle kennis van godsdienst. 't Is de moeite waard van tijd tot tijd de aandacht te vestigen op hetgeen ons, in de toekomst, verwacht, indien de vrijmetselarij nog aan het roer der zaken kwam in België. want er loopt geen twijfel op, de vrijmetselaars der *Commune* hebben dezelfde grondbeginselen en hetzelfde doel. Indien zij, wanneer zij het bewind in handen hadden, geene wet over het onderwijs hebben voorgedragen, waaruit God en christelijke leerling gebannen was, 't is maar omdat zij België nog niet ontvaard genoeg vonden, om zulke ijsselijke dingen te ondergaan. Ondertusschen bewerkt de *Onderrichtingsbond* den akker en poogt den grond te bereiken.

Zie hier wat wij lezen in 't verslag, aangeboden in den naam van den Algemeenen Raad van den Bond, over den vooruitgang van het wereldlijk (leest goddeloos) onderwijs in de hoofdstad :

« Welhaast dus zal Brussel de eerste echt wereldlijke lagere school bezitten, want de meisjesschool, die reeds geopend is ten deele

met de opbrengst van den *Schoolpenning*, de leerlingen slechts in den ouderdom van elf jaren, 't is te zeggen, na de eerste Communie ontvangende, heeft geene gelegenheid aangeschaft een volstrekt wereldlijk onderwijs in te richten.

« Geene de minste godsdienstige of wijsgeerige leerling zal dus in 't programma onzer school verschijnen, om aan de kinderen, door de oefening, de beginselen van verdraagzaamheid te leeren, die de grondlage uitmaken van de politieke inrichting der nieuwerwetsche staten, en om in hun gevoelens van welwillendheid en niet haatdragende vooroordeelen te doen ontstaan. »

Al deze liberale riemram der vrijmetselaars van den Bond, beteekent in weinige woorden : « Wij willen een geslacht vormen van kinderen zonder God, die eens groot geworden zijnde, zullen bekwaam zijn te moorden en te branden, gelijk de petroleurs van Parijs, in 1871, en nog wat beter als 't u belieft. »

En mannen die zulke afschuwelijke dingen uitkramen, geven zich uit voor vrienden van 't volk, voor de verlichters hunner eeuw....

Tongeren, den 28 november.

Mijnheer de *Postrijder*,

Ik ben maar een kleine burger die niet veel van het politiek versta. Gij die dat ding van korter bij ziet als ik, gij moest mij, als het u belieft, wel eens verduitsen waartoe die heele paternoster nieuwe imposten moet dienen die de nieuwe stadhuisheeren ons op den kraag gespannen hebben.

Ik heb mij dat laten expliciteeren door eenen liberaal die fransch kan lezen.

Vooreerst heb ik vernomen dat de nieuwe imposten ingevoerd zijn, omdat de oude stad huisheeren van voorheen de zaken zoo slecht bestuurd hebben dat er nieuwe belastingen betalen.

Dat is allemaal goed, maar van die oude regering maakten ook deel MM. de Tiecken, Perreau, Van Herckenrode en Ghinèau. Indien dus de voorgaande regering de stad slecht bestuurd heeft, dan zijn die liberale heeren er zoo goed verantwoordelijk voor als de katholieken. Indien men zegt dat de stadzaken in slechten staat zijn en dat zulks de schuld der katholieken en niet der liberalen is, dan zou men toch ook moeten bewijzen dat de katholieke meerderheid in den raad uitgaven gestemd heeft welke door de liberale leden bestreden werden, dat de katholieken maatregelen genomen hebben welke de liberalen afkeurden.

Te vergeefs heb ik willen weten hoe het

kwam dat de katholieken slechte bestuurders waren en de liberalen allerbest geregeerd hadden, terwijl nogtans de eene niets anders gedaan, gestemd of beslist hadden dan de anderen. Mijn liberale tolk heeft mij desaan gaande geene voldoende uitlegging kunnen geven.

Ik meende, wat toch een onnoozele mensch is, dat de opbedruide deficit van de stads rekening veroorzaakt geweest was door buitengewone uitgaven welke de liberalen zoowel als de katholieken gestemd hebben, zooals de bouw der arme jongens school, de oprichting van het standbeeld van den oudsten Tongenaar, de ontvinst van den Koning, de uitvoering van pavee en gezondheids werken, het verbeteren van buurtwegen, het aanleggen van den weg op Fexhe enz. enz. Ik meende daarenboven dat die geringe deficit gemakkelijk kon gedekt worden door eenige spaarzaamheden en zonder toevlucht tot imposten te nemen. Het schijnt dat ik mis gerekend heb. Een liberaal, weet-je, is niet 't huis van spaarzaamheden ; nieuwe imposten, dat is zijne zaak.

Tongeren is toch gelukkig van op zijn liberaals bestuurd te worden, Hé !

Een lastbetaalder.

Binnenland.

Op den markt van Tongeren van verleden donderdag waren te koop gesteld 273 hoornbeesten, 130 schapen, 210 vette varkens en 1121 magere varkens.

— Men schrijft uit Luik, 25 november.
Een eigenaar dezer stad was dezer dagen niet weinig verwonderd, dat niemand zijner huurlingen hem kwam betalen, alhoewel hij hun reeds tweemaal bij brief had verwittigd, dat zij reeds twee maanden huurprijs ten achter waren, doch zijn verwondering klon nog kwamen verklaren dat zij aan geene enkele betaling waren te kort gebleven. Zijne huurlingen beweerden hem zelfs hiervan ontegensprekelijke bewijzen te kunnen leveren, en vertoonden dit zeggende, hunne kwittantiën.

Allen hadden gelijk ; de huurlingen hadden op tijd betaald en de eigenaar had niets ontvangen ; doch er was een bemiddelaar tusschen hen opgetreden, namelijk eene oude dienstmeid welke in naam van haren meester de sommen had afgehaald en vervolgens was verhuisd, zonder het geld dat zij voor haren meester had ontvangen, aan hem te overhandigen en natuurlijk zonder er hem van te spreken.

— Men schrijft uit Brussel, 26 november :
Deze dagen werden er in de Noorder-statie alhier, talrijke dierstallen gepleegd, door een stouten gaudief, die wanneer de reizigers

DE OUDE FRITS.

Naar het Hoogduitsch.

(3^e VERVOLG.)

— Ja, vervolgde de andere geheel zonder erg, de nullen, dat zijn de prinsen, en naarmate de prins voornamer is, des te grooter is ook de nul. Deze grootste nul bij voorbeeld, dat is de prins van Pruisen ; die andere, een weinig kleinere nul, dat is prins Hendrik, en deze kleinste nul hier, dat is prins Ferdinand.

— En wat beteekende deze dubbele nullen ?

— Dat zijn de vreemde vorsten, uwe majesteit.

— Zoo, zijn de vreemde vorsten dubbele nullen ? vroeg de koning, die ter nauwernood zijn ernst kon bewaren. En de grootste nul is dus de prins van Pruisen, en de kleinste nul prins Ferdinand ?

— Zoo is het, antwoordde de slotvoogd bedaard. Uwe majesteit ziet wel, dat ik alles nauwkeurig en goed heb aangeteekend.

— Ja, dat zie ik, riep de koning uit, terwijl hij in een luid lachen uitbarstte. Gij schrijft een zeer leesbaar en duidelijk schrift ; een raad wil ik u echter toch geven ! Wees op uwe hoede, dat gij uw schrift niet ten aanhoore van anderen opheldert, en laat vooral den prins van Pruisen en prins Ferdinand uw schrift op deze teekening niet lezen. Het zou kunnen zijn, dat zij uwe nullen verkeerd opvatten. En maak nu, dat gij weder te Breslau komt, en verander niets in hetgeen gij hebt aangeteekend.

De koning staarde den slotvoogd met een vroolijken glimlach na. « Ik geloof sprak hij bij zichzelf, dat wanneer men dit handschrift

van den slotvoogd aan het hoog gerechtshof overgaf, hij van hoogverraad beschuldigd zou worden, en dat een veeljarige tuchthuisstraf het loon zou zijn voor zijne nullen en schrabben. Arme kerel ! En wat is hij toch onschuldig en naief met al zijn hoogverraad ! Maar zoo zal het wel 't geval zijn met menigeen, die van hoogverraad, omdat hij met zijne woorden iemand gekwetst en beledigd heeft zonder het te willen. Waren de vorsten hoog genoeg verheven boven de menschenlijke zwakheden, de pijlen, welke boosheid en domeibel op hen niet treffen, maar ..

— Wel, viel hij zichzelf in de rede, toen hij op den drempel een jongman zag, die diep en nederig voor hem boog. Wel, hoe heet gij ? En wat is uw verlangen ?

— Uwe majesteit, stamelde de aangesprokene andermaal diep buigende, ik heet Schnabel, ben geboortig uit deze stad en leef van mijn renten.

— Zoo, leeft gij van uwe renten ? vroeg de koning. Hebt gij u nooit op de een of andere wijze verdienstelijk gemaakt ? Zijt gij nooit in dienst van den Staat geweest ? Hebt gij u geene nuttige kundigheden verworven ? Geen ambt bekleed ?

— Uwe majesteit, ik ben van jongs af aan gewoon geweest aan onafhankelijkheid, en daar ik hopen mocht, dat de interesten van mijn vermogen toereikend zouden zijn voor eene fatsoenlijke levenswijze heb ik er nooit aan gedacht, mijzelf met veel studie lastig te vallen en heb ik nooit naar een ambt verlangd.

— Hoe komt gij aan uw vermogen ? vroeg de koning gebelgd.

— Ik heb het van mijne ouders geërfd, uwe majesteit.

— Uwe majesteit, ik ben ongelukkig geweest. Ik had het grootste gedeelte van mijn vermogen toevertrouwd aan een aanzienlijk bankierkantoor ; dat kantoor heeft vier weken geleden zijne belastingen gestaakt, en daardoor zijn drie vierde van mijn vermogen verloren gegaan.

— Dat komt er van, wanneer men zijn geld nutteloos laat liggen, in plaats van het ten algemeenen nutte aan te wenden, wanneer men niets uitvoert, in plaats van een nuttig burger van den Staat te zijn. En wat wilt gij nu ? Moet ik u misschien uw verloren kapitaal vergoeden ?

— Uwe majesteit, ik ben in de gelegenheid door een rijk huwelijks, mijn verlies weder goed te maken. De tegenwoordige bekleeder van het scherprechtersambt is een zeer rijk man en heeft maar eene eenige dochter. Het is een jong, aardig meisje, dat ik hartelijk lief heb.

— Natuurlijk, want zij heeft geld genoeg, om uw verlies te dekken, viel de koning hem in de rede. En wil haar vader haar u geven ?

— Hij wil haar aan mij geven ; uwe majesteit maar onder eene voorwaarde.

— Gij moet hem in zijn ambt opvolgen, niet waar ? Gij moet u nuttig maken, door den misdadiger het hoofd af te slaan ?

— Neen uwe majesteit. De vader is door zijnen rijkdom hoogmoedig en eergierig geworden. Hij verlangt bepaaldelijk, dat zijn schoonzoon een karakter hebbe, opdat zijne dochter niet maar enkel madame genoemd worde.

— Zoo, en wanneer de schoonzoon een titel heeft, dan bezit hij karakter, niet waar ? Gij zijt dus hier gekomen, om van mij een karakter te ontvangen ?

— O, wanneer uwe majesteit zoo genadig wilde zijn, dan was mijn levensgeluk voor

alijd verzekerd.

— Zoo ? En welk karakter zou ik u dan moeten geven, opdat gij met de dochter van den rijken scherprechter kunt trouwen ?

— Uwe majesteit, de man verlangt bepaaldelijk, dat zijn schoonzoon den titel van geheimeraad voere !

— Geheimraad ? vroeg de koning en toornig zag hij den smeekeling aan. Zijt gij dus hier gekomen, om mij te verzoeken, dat ik u den titel van geheimeraad schenken zal ?

— Ja, uwe majesteit, en ik zal uwe majesteit voor eeuwig dankbaar zijn, wanneer ..

— Geheimraad dus, viel de koning hem in de rede. Maar weet gij wel, welke de plichten van een geheimeraad zijn ? Ik zal u daarmee bekend maken ? Die plichten bestaan in een onverbreekelijke stilzwijgenheid. Een geheimeraad moet alles, kunnen geheim houden en zwijgen. Dankt gij, dat gij dien moeilijken plicht getrouwelijk zult kunnen vervullen ?

— Ja, uwe majesteit, ik zal dien plicht kunnen vervullen !

— Goed, riep de koning uit dan verleen ik u bij dezen een karakter en benoem u tot geheimeraad. Maar wanneer gij 't waagt, aan eenig mensch in de wereld het te verraden, dan hebt gij uw plicht niet gedaan, en laat ik u in de vesting Spandau opsluiten. Vertrek thans !

« Ellendige dwaas, » bromde de koning, terwijl de smeekeling al buigende naar de deur sloop ; ellendige dwaas zijn het toch, die hooggeprijsd stellen op zulke kinderachtige vormen, en meenen dat zij een karakter bezitten, wanneer zij maar een titel hebben. Zoo de lieveling er maar voor zorgde, dat zij zich persoonlijk verdienstelijk maakten, dan hadden zij al die laffe titels niet noodig !

(Wordt vervolgd.)